

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W TORUNIU

WYDZIAŁ INFORMACJI, BADAŃ I ANALIZ

**RAPORT Z BADANIA OSÓB
REJESTRUJĄCYCH SIĘ W BAZIE CV
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W TORUNIU
JAKO POSZUKUJĄCY PRACY ZA GRANICĄ.**

TORUŃ, 2006

„Raport z badania osób rejestrujących się w bazie CV Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu jako poszukujący pracy za granicą” powstał w wyniku badania przeprowadzonego w Wydziale Informacji, Badań i Analiz WUP w Toruniu.

Raport składa się z części metodologicznej, analitycznej oraz podsumowania. Część analityczna ma charakter zarówno opisowy, jak i tabelaryczny oraz przedstawia wszystkie zagadnienia będące przedmiotem przeprowadzonego badania. Podsumowanie natomiast skupia się na wybranych wnioskach wynikających z analizy.

Przy publikowaniu prosimy o podanie źródła.

*Przygotowano w Wydziale Informacji, Badań i Analiz
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu.*

„A report from a survey of persons registering in the CV database of the Voivodship Labour Office in Toruń as searching for a job abroad” was created as a result of a research carried out in the Department of Information, Researches and Analyses of the VLO in Toruń.

The report consists of a methodological part, analytical part and conclusions. The analytical part is both descriptive and tabular and displays all issues that were subject of the research.

Conclusions however focuses on some issues resulting from the analysis.

When publishing, please, indicate the source.

*Prepared in the Department of Information, Researches and Analyses
of the Voivodship Labour Office in Toruń.*

SPIS TREŚCI

I.	<i>UWAGI METODOLOGICZNE</i>	3
II.	<i>CZĘŚĆ ANALITYCZNA</i>	4
1.	Charakterystyka bazy CV.....	4
2.	Charakterystyka respondentów ze względu na cechy demograficzne.....	4
3.	Charakterystyka respondentów pod względem cech związanych z wykształceniem.....	7
4.	Charakterystyka respondentów ze względu na doświadczenie zawodowe oraz status na rynku pracy.	14
5.	Poszukiwanie przez respondentów zatrudnienia za granicą.....	18
III.	<i>PODSUMOWANIE</i>	32
IV	<i>CONCLUSIONS</i>	34

SPIS TABEL

1.	Rok rejestracji respondentów w bazie.	4
2.	Miesiąc rejestracji respondentów w bazie.	4
3.	Wiek respondentów.	5
4.	Płeć respondentów.	5
5.	Miejsce zamieszkania respondentów (miasto/ wieś).	5
6.	Miejsce zamieszkania respondentów (powiat województwa kujawsko - pomorskiego).	6
7.	Miejsce zamieszkania respondentów (wg powiatów województwa kujawsko - pomorskiego) ze względu na status na rynku pracy.	7
8.	Wykształcenie respondentów.	8
9.	Zawód wyuczony respondentów.	9
10.	Zawód wyuczony respondentów ze względu na wiek.	11
11.	Znajomość języków obcych wśród respondentów.	11
12.	Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w mowie.	12
13.	Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w piśmie.	12
14.	Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w czytaniu.	12
15.	Znajomość języków obcych w stopniu co najmniej dobrym w mowie.	13
16.	Liczba znanych przez respondentów języków obcych.	13
17.	Liczba znanych języków obcych w stopniu co najmniej dobrym w mowie.	13
18.	Umiejętność obsługi komputera przez respondentów.	14
19.	Zakres obsługi komputera przez respondentów.	14
20.	Prawo jazdy posiadane przez respondentów.	14

21.	Posiadane przez respondentów doświadczenie zawodowe.	14
22.	Osoby dotychczas niepracujące według wykształcenia.	15
23.	Branża, w której respondenci pracowali.	15
24.	Zawód wykonywany przez respondentów.	16
25.	Status na rynku pracy posiadany przez respondentów.	17
26.	Miesiąc rejestracji respondentów w bazie ze względu na posiadany status na rynku pracy.	18
27.	Kraj, w którym respondent poszukuje pracy.	19
28.	Branża, w której respondent poszukuje pracy.	20
29.	Branża, w której respondent szuka pracy według statusu na rynku pracy.	20
30.	Branża, w której respondent szuka pracy według wieku.	21
31.	Branża, w której respondent szuka pracy według płci.	22
32.	Branża, w której respondent szuka pracy według wykształcenia.	23
33.	Branża, w której respondent szuka pracy według miesiąca rejestracji w bazie CV.	24
34.	Zawód, w jakim respondent szuka pracy.	25
35.	Grupa zawodów, w jakiej respondent szuka pracy według wykształcenia.	27
36.	Zawód, w jakim respondent szuka pracy według miesiąca rejestracji.	28
37.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę.	29
38.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według statusu na rynku pracy....	29
39.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według wieku.	30
40.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według płci.	30
41.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według miejsca zamieszkania (miasto/ wieś).	30
42.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według wykształcenia.	31
43.	Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według miesiąca rejestracji.	32
44.	Od kiedy respondent jest gotowy podjąć pracę?.....	32

CONTENTS

I.	<i>METHODOLOGICAL NOTES</i>	3
II.	<i>ANALYTICAL PART</i>	4
	1. Description of the CV database.....	4
	2. Description of the respondents according to demographic characteristics.....	4
	3. Description of the respondents according to educational characteristics.....	7
	4. Description of the respondents according to vocational experience and status on labour market.....	14
	5. Searching for employment abroad by the respondents.....	18
III.	<i>CONCLUSIONS</i>	32
IV	<i>CONCLUSIONS.IN ENGLISH</i>	34

TABELS

1.	A year of registration of the respondents in the database.....	4
2.	A month of registration of the respondents in the database.....	4
3.	Respondents' age.....	5
4.	Respondents' sex.....	5
5.	Living place of the respondents (city/ country).	5
6.	Living place of the respondents (powiat of the kujawsko – pomorskie voivodship)	6
7.	Living place of the respondents (powiat of the kujawsko – pomorskie voivodship) by status on labour market.....	7
8.	Respondents' education.....	8
9.	Respondents' educated vocation.....	9
10.	Respondents' educated vocation by age.....	11
11.	Foreign languages skills among the respondents.....	11
12.	Level of foreign spoken languages skills among the respondents.....	12
13.	Level of foreign written languages skills among the respondents.....	12
14.	Level of foreign read languages skills among the respondents.....	12
15.	At least good level of foreign spoken languages skills among the respondents.....	13
16.	Number of foreign languages used by the respondents.	13
17.	Number of foreign spoken languages used by the respondents on at least good level.....	13
18.	Computer skills among the respondents.....	14
19.	Range of computer skills among the respondents.....	14
20.	Driving licence among the respondents.....	14
21.	Vocational experience of the respondents.....	14

22.	Persons previously not employed by education.....	15
23.	Branch that the respondents have worked in.....	15
24.	Job performed by the respondents.....	16
25.	Respondents' status on labour market.....	17
26.	A month of registration of the respondents in the database by status on labour market.....	18
27.	A country that a respondent search for a job in.....	19
28.	Branch, which a respondent search for a job in.....	20
29.	Branch, which a respondent search for a job in by status on labour market.....	20
30.	Branch, which a respondent search for a job in by age.....	21
31.	Branch, which a respondent search for a job in by sex.....	22
32.	Branch, which a respondent search for a job in by education.....	23
33.	Branch, which a respondent search for a job in by a month of the registration in the CV database.....	24
34.	Job that a respondent want to perform.....	25
35.	Job group, which a respondent search for a job in by education.....	27
36.	Job that a respondent want to perform by a month of the registration.....	28
37.	Period of time that a respondent searches for a job for.....	29
38.	Period of time that a respondent searches for a job for by status on labour market.	29
39.	Period of time that a respondent searches for a job for by age.....	30
40.	Period of time that a respondent searches for a job for by sex.....	30
41.	Period of time that a respondent searches for a job for by a living place (city/country).....	30
42.	Period of time that a respondent searches for a job for by education.....	31
43.	Period of time that a respondent searches for a job for by a month of the registration.....	32
44.	When is a respondent able to start work?.....	32

I. UWAGI METODOLOGICZNE

Wzrost znaczenia migracji zarobkowych w Polsce w ostatnich latach spowodował pytania o to, jakie kategorie społeczne częściej decydują się na wyjazd z kraju w poszukiwaniu zatrudnienia poza jego granicami. W związku z tym Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu przeprowadził badanie, którego **celem** było scharakteryzowanie populacji osób biorących udział w międzynarodowej rekrutacji do pracy pod względem wybranych cech społeczno – demograficznych, jak np. wiek, płeć, wykształcenie, zawód, miejsce zamieszkania, znajomość języków obcych czy status posiadany na rynku pracy.

Na podstawie dostępnych wyników badań¹ oraz przypuszczeń możliwe było sformułowanie następujących **tez badawczych**:

- a) wśród osób zainteresowanych zinstytucjonalizowanym poszukiwaniem pracy za granicą większą grupę stanowią mężczyźni;
- b) pracy za granicą najczęściej poszukują ludzie młodzi:
 - posiadający już pewne doświadczenia zawodowe i staż pracy,
 - absolwenci zainteresowani głównie pracą sezonową;
- c) osoby poszukujące pracy za granicą posiadają najczęściej wykształcenie zasadnicze zawodowe lub średnie zawodowe, a mniej licznie występują osoby z wykształceniem gimnazjalnym, niepełnym podstawowym i wyższym;
- d) większość osób poszukujących pracy za granicą to mieszkańcy miast;
- e) osoby poszukujące pracy za granicą posiadają podstawową znajomość przynajmniej 1 języka obcego.

Próba badawcza Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu objęła osoby rejestrujące się w bazie CV w poszukiwaniu pracy za granicą za pośrednictwem Urzędu – poprzez umowy międzyrządowe o zatrudnieniu pracowników (w przypadku krajów, które wprowadziły w okresie przejściowym ograniczenia w podejmowaniu przez Polaków pracy) oraz za pośrednictwem systemu Europejskich Służb Zatrudnienia (EURES). EURES jest siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierającą mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Liczebność próby według stanu na dzień 11.08.2006 r. wyniosła **5.150 osób**.

Pewną słabością próby jest jej ograniczenie do osób poszukujących pracy drogą zinstytucjonalizowaną, tj. za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Biorąc jednakże pod uwagę dużą liczebność próby oraz to, że kandydaci rejestrujący się w bazie mogli poszukiwać pracy także innymi drogami, można założyć, że uzyskane dane odzwierciedlają tendencje w populacji osób poszukujących pracy za granicą. **Baza prowadzona przez Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu nie zawiera informacji o tym, czy rejestrujące się w niej osoby ostatecznie wyjechały do pracy.**

W badaniu posłużono się **metodą** analizy dokumentów z zachowaniem Ustawy o ochronie danych osobowych – informacje przedstawione zostały w postaci zbiorczej uniemożliwiającej zidentyfikowanie respondentów.

¹ Sondaż przeprowadzony przez Instytut badania rynku i opinii publicznej SMG/KRC we wrześniu 2006 r. (za: <http://www.financeosobiste.pl/blog/2006/09/18/polacy-masowo-wyjezdza-za-granice/>); badanie satysfakcji klientów korzystających z usług EURES w IV kwartale 2004 r. i I kwartale 2005 r. przeprowadzone przez WUP w Szczecinie, Filia w Koszalinie; badanie dotyczące wyjazdów zagranicznych Polaków w celu podjęcia pracy, zarobienia pieniędzy, podjęcia nauki lub osiedlenia się na stałe przeprowadzone przez DEMOSKOP w 2000 r;

II. CZĘŚĆ ANALITYCZNA

Uwagi:

1. Tabele prezentujące dane jako „liczba wskazań” odnoszą się do pytań z możliwością udzielenia wielokrotnej odpowiedzi – stąd liczba „ogółem” nie jest równa liczbie respondentów (5.150 osób).
2. Tabele prezentujące dane odnośnie jednej cechy ze względu na inną cechę (tzw. krzyżowe) pomijają braki danych, stąd liczba „ogółem” nie jest równa liczbie respondentów.

1. Charakterystyka bazy CV

Baza CV Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu dla osób poszukujących zatrudnienia za granicą powstała w listopadzie 2004 r. Do końca 2004 roku zarejestrowało się w niej 87 osób, od stycznia do grudnia 2005 roku – 3.008 osób, a w ciągu pierwszych 7 miesięcy 2006 roku – 2.055 osób.

Tabela 1. Rok rejestracji respondentów w bazie.

Rok	Osoby	%
2004	87	1,7
2005	3 008	58,4
2006	2 055	39,9
Ogółem	5 150	100,0

Większość osób rejestrowała się w bazie w okresie od kwietnia do czerwca, tj. przed okresem wakacyjnym (31,2% respondentów) lub w pierwszym trymestrze roku (30,0%). Najmniej chętnych zgłosiło się w okresie od października do grudnia (13,0%).

Tabela 2. Miesiąc rejestracji respondentów w bazie.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Styczeń – marzec	1 546	30,0
Kwiecień – czerwiec	1 605	31,2
Lipiec – wrzesień	1 331	25,8
Październik – grudzień	668	13,0
Ogółem	5 150	100,0

2. Charakterystyka respondentów ze względu na cechy demograficzne.

Większość osób rejestrujących się w poszukiwaniu pracy za granicą kraju to osoby młode. Nie więcej, niż 35 lat ma 65,3% wszystkich osób, które odpowiedziały na pytanie o wiek. Największą grupę wiekową w bazie stanowią osoby w wieku od 26 do 35 lat (33,1%).

Tabela 3. Wiek respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
18 – 25 lat	1 658	32,2
26 – 35 lat	1 703	33,1
36 – 45 lat	1 174	22,8
46 – 55 lat	562	10,9
56 – 65 lat	52	1,0
Ogółem	5 149	100,0
Braki danych	1	
Razem	5 150	

Większość (54,2%) respondentów stanowią mężczyźni. Zarejestrowało się ich w bazie o 430 osób (8,35%) więcej, niż kobiet.

Tabela 4. Płeć respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Mężczyźni	2 790	54,2
Kobiety	2 360	45,8
Ogółem	5 150	100,0

Zatrudnienia za granicą poszukiwało ponad dwukrotnie więcej osób zamieszkałych w mieście (68,2% wszystkich respondentów), niż na wsi (31,2%). Wynik ten jest zgodny z danymi statystycznymi odnośnie migracji w Polsce przedstawionymi w Tabeli nr 2.

Tabela 5. Miejsce zamieszkania respondentów (miasto/ wieś).

Wyszczególnienie	Osoby	%
Miasto	3 511	68,2
Wieś	1 639	31,8
Ogółem	5 150	100,0

Najwięcej osób rejestrujących się w bazie pochodzi z Torunia oraz powiatu toruńskiego (łącznie 1.034 osoby, które stanowiły 20,1% wszystkich respondentów). Najmniej licznie rejestrowały się osoby zamieszkałe w powiecie radziejowskim i świeckim (odpowiednio 0,3% i 0,6% respondentów). W bazie danych zarejestrowało się także 38 osób spoza województwa kujawsko – pomorskiego, stanowili oni 0,7% wszystkich rejestracji.

Tabela 6. Miejsce zamieszkania respondentów (powiat województwa kujawsko – pomorskiego).

Powiat	Osoby	%
Toruński i miasto Toruń	1 034	20,1
Miasto Toruń	760	14,8
Toruński	274	5,3
Bydgoski i miasto Bydgoszcz	643	12,5
Brodnicki	500	9,7
Włocławski i miasto Włocławek	414	8,0
Lipnowski	333	6,5
Grudziądzki i miasto Grudziądz	291	5,7
Nakielski	275	5,3
Golubsko - dobrzyński	237	4,6
Sępoleński	223	4,3
Rypiński	203	3,9
Wąbrzeski	178	3,5
Tucholski	168	3,3
Chełmiński	162	3,1
Inowrocławski	135	2,6
Mogileński	126	2,4
Aleksandrowski	95	1,8
Żniński	51	1,0
Świecki	31	0,6
Radziejowski	13	0,3
Inny	38	0,7
Ogółem	5 150	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Mieszkańcy Torunia i powiatu toruńskiego dominują wśród rejestracji w prawie wszystkich kategoriach wyodrębnionych ze względu na posiadany na rynku pracy status. Wśród **pracujących** (bez rolników ubezpieczonych w KRUS) osoby pochodzące z Torunia i okolic stanowią 23,8% wszystkich zarejestrowanych pracujących osób, wśród **bezrobotnych i niepracujących** – 18,9% rejestracji, wśród **uczniów i studentów** – 25,5% tej kategorii, a wśród **emerytów i rencistów** – 11 osób, 24,4%. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią mieszkańcy Bydgoszczy i powiatu bydgoskiego – 16,1% pracujących, 11,5% bezrobotnych i niepracujących, 17,7% uczniów i studentów oraz 13,3% (6 osób) emerytów i rencistów. Wśród emerytów i rencistów po 6 osób (13,3%) zarejestrowało się także w powiecie grudziądzkim i Grudziądzu oraz w powiecie nakielskim. Odmienna sytuacja występuje w przypadku zarejestrowanych w bazie **rolników**. Najwięcej spośród nich mieszka w powiecie brodnickim (15,5% wszystkich rejestracji rolników), w powiecie toruńskim i Toruniu (12,7%), powiecie włocławskim i Włocławku (12,7%) oraz powiecie wąbrzeskim (11,3%).

Tabela 7. Miejsce zamieszkania respondentów (wg powiatów województwa kujawsko – pomorskiego) ze względu na status na rynku pracy.

Powiat	Pracujący		Rolnicy		Bezrobotni i niepracujący		Uczniowie i studenci		Emeryci i renciści		Ogółem	
	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%	osoby	%
Aleksandrowski	11	1,2	4	5,6	72	1,9	7	2,6	1	2,2	95	1,8
Bydgoski i m. Bydgoszcz	143	16,1	2	2,8	444	11,5	48	17,7	6	13,3	643	12,5
Brodnicki	107	12,0	11	15,5	364	9,4	16	5,9	2	4,4	500	9,7
Chełmiński	31	3,5	1	1,4	122	3,1	4	1,5	4	8,9	162	3,1
Golubsko – dobrzyński	30	3,4	2	2,8	192	5,0	12	4,4	1	2,2	237	4,6
Grudziądzki i m. Grudziądz	36	4,0	3	4,2	226	5,8	20	7,4	6	13,3	291	5,7
Inowrocławski	16	1,8	2	2,8	105	2,7	11	4,1	1	2,2	135	2,6
Lipnowski	53	6,0	4	5,6	271	7,0	5	1,8	0	0	333	6,5
Mogileński	4	0,4	0	0	119	3,1	3	1,1	0	0	126	2,4
Nakielski	37	4,2	1	1,4	221	5,7	10	3,7	6	13,3	275	5,3
Radziejowski	5	0,6	0	0	8	0,2	0	0	0	0	13	0,3
Rypiński	40	4,5	4	5,6	153	3,9	4	1,5	2	4,4	203	3,9
Sępoleński	19	2,1	6	8,5	184	4,7	13	4,8	1	2,2	223	4,3
Świecki	8	0,9	0	0	15	0,4	7	2,6	1	2,2	31	0,6
Toruński i m. Toruń	212	23,8	9	12,7	733	18,9	69	25,5	11	24,4	1 034	20,1
M. Toruń	149	16,8	2	2,8	548	14,1	52	19,2	9	20,0	760	14,8
Toruński	63	7,1	7	9,9	185	4,8	17	6,3	2	4,4	274	5,3
Tucholski	13	1,5	4	5,6	149	3,8	2	0,7	0	0	168	3,3
Wąbrzeski	27	3,0	8	11,3	128	3,3	15	5,5	0	0	178	3,5
Włocławski i m. Włocławek	69	7,8	9	12,7	322	8,3	12	4,4	2	4,4	414	8,0
Żniński	15	1,7	0	0	34	0,9	1	0,4	1	2,2	51	1,0
Inny	13	1,5	1	1,4	12	0,3	12	4,4		0,0	38	0,7
Ogółem	889	100,0	71	100,0	3 874	100,0	271	100,0	45	100,0	5 150	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

3. Charakterystyka respondentów pod względem cech związanych z wykształceniem.

Największą grupę osób poszukujących pracy za granicą za pośrednictwem Urzędu stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe. W bazie CV WUP w Toruniu zarejestrowały się 2.023 takie osoby, co stanowi 39,3% całej próby. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie techniczne – 1.253 osoby, 24,3% wszystkich rejestracji. Najmniej licznie występują osoby z wykształceniem podyplomowym (0,04%), wyższym zawodowym (1,3%) oraz pomaturalnym bądź policealnym (2,3%).

Tabela 8. Wykształcenie respondentów.

Wykształcenie	Osoby	%
Podyplomowe	2	0,04
Wyższe magisterskie	343	6,7
Wyższe zawodowe (licencjat)	66	1,3
Pomaturalne/ policealne	117	2,3
Średnie ogólne	715	13,9
Średnie techniczne	1 253	24,3
Zasadnicze zawodowe	2 023	39,3
Gimnazjalne i poniżej	631	12,3
Ogółem	5 150	100,00

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Największą grupę zawodową, biorąc pod uwagę zawód wyuczony, wśród respondentów stanowią zawody sklasyfikowane² jako *technicy i inny średni personel* (1.337 osób i 26,1% wszystkich osób, które odpowiedziały na to pytanie w kwestionariuszu), respondenci *bez zawodu* wyuczonego (25,8%) oraz *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (25,1%). Najmniej licznie spośród wielkich grup zawodowych reprezentowani są *inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych* (0,3%), *robotnicy rolni i leśni* (2,6%) oraz *operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń* (2,8%). Wyodrębniona na potrzeby badania grupa: *personel hotelowy* stanowiła 0,3% wszystkich respondentów. W bazie istnieje 399 *specjalistów* (7,8% wszystkich respondentów, wśród których najliczniej reprezentowani są *specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania* (1,5% wszystkich odpowiedzi) oraz *specjaliści nauk humanistycznych i filologicznych* (1,4%).

² W bazie danych występują 393 różne zawody, których nazwy odpowiadają potrzebom pośrednictwa pracy. Na potrzeby badania zostały one nazwane i sklasyfikowane zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, która oprócz zakresu wykonywanych zadań bierze pod uwagę również poziom wykształcenia. Ze względu na potrzeby badania wyodrębniono także grupę: *personel hotelowy*, która nie istnieje w Klasyfikacji.

Tabela 9. Zawód wyuczony respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Specjaliści	399	7,8
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	61	1,2
Inżynierowie i pokrewni	55	1,1
Specjaliści nauk matematycznych, fizycznych i informatycznych	6	0,1
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	50	1,0
Specjaliści ochrony zdrowia	14	0,3
Specjaliści nauk przyrodniczych	36	0,7
Specjaliści szkolnictwa	51	1,0
Pozostali specjaliści	234	4,6
kultury i sztuki	7	0,1
do spraw ekonomicznych i zarządzania	78	1,5
nauk historycznych	11	0,2
nauk humanistycznych i filologicznych	72	1,4
nauk politologiczne	17	0,3
nauk prawnych i administracji	49	1,0
Inni specjaliści	3	0,1
Technicy i inny średni personel	1 337	26,1
Średni personel techniczny	556	10,9
Technicy mechanicy i elektrycy	338	6,6
Technicy budownictwa i pokrewni	85	1,7
Pozostali technicy	133	2,6
Średni personel w zakresie nauk biologicznych, rolniczych i ochrony zdrowia	275	5,4
Technicy nauk rolniczych i pokrewnych	181	3,5
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	94	1,8
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	4	0,1
Średni personel do spraw obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	459	9,0
Pracownicy socjalni	15	0,3
Pozostali pracownicy do spraw obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	444	8,7
Pozostali technicy i średni personel	43	0,8
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	468	9,1
Pracownicy usług osobistych i ochrony	230	4,5
Kucharze i pokrewni	175	3,4
Pozostali pracownicy usług osobistych i ochrony	55	1,1
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	238	4,7
Robotnicy rolni i leśni	132	2,6

Wyszczególnienie	Osoby	%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1 286	25,1
Górnicy, robotnicy budowlani i stolarze	413	8,1
Górnicy	9	0,2
Robotnicy budowlani i stolarze	404	7,9
Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	642	12,5
Robotnicy zawodów precyzyjnych i pokrewni	10	0,2
Pozostali robotnicy przemysłowi	221	4,3
Robotnicy przemysłu odzieżowego	131	2,6
Robotnicy przetwórstwa spożywczego	90	1,8
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	141	2,8
Operatorzy maszyn i urządzeń	53	1,0
Monterzy maszyn i urządzeń	49	1,0
Kierowcy pojazdów i pokrewni	39	0,8
Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	13	0,3
Personel hotelowy	19	0,4
Bez zawodu	1 322	25,8
Ogółem	5 117	100,0
Brak danych	33	
RAZEM	5 150	

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Proporcje liczebności poszczególnych kategorii zawodu wyuczonego zmieniają się w grupach wyodrębnionych ze względu na wiek. Wśród najmłodszych respondentów, w wieku od 18 do 25 lat zdecydowanie dominują osoby *bez zawodu* wyuczonego, które stanowią 35,2% wszystkich respondentów w tej grupie wiekowej. Największe kategorie zawodowe wśród osób w wieku od 26 do 35 lat stanowią *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (29,0% tej grupy wiekowej), *technicy i inny średni personel* (22,8%) oraz osoby *bez zawodu* wyuczonego (21,8%). W grupie wiekowej od 36 do 45 lat zdecydowanie dominują *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (33,8% wśród osób w tym wieku), a w grupie osób w wieku od 46 do 55 lat – *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (32,4% tej grupy wiekowej) oraz *technicy i inny średni personel* (30,1%). W grupie wiekowej powyżej 55 lat występuje większa proporcja *specjalistów*, którzy stanowią 21,2% wszystkich osób w tym wieku i obok techników (21,2%) są drugą pod względem liczebności kategorią. Najbardziej liczebną, podobnie jak w innych grupach wiekowych jest kategoria: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* (26,9% wszystkich osób w wieku 56 lat i więcej).

Tabela 10. Zawód wyuczony respondentów ze względu na wiek.

Wyszczególnienie		Bez zawodu	Specjaliści	Technicy i inny średni personel	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	Robotnicy rolni i leśni	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	Operatorzy maszyn i urządzeń	Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	Personel hotelowy	Ogółem
18 – 25 lat	Osoby	584	120	490	211	10	199	13	4	14	1 658
	%	35,2	7,2	29,6	12,7	0,6	12,0	0,8	0,2	0,8	100,0
26 – 35 lat	Osoby	371	198	389	139	51	494	39	5	5	1 703
	%	21,8	11,6	22,8	8,2	3,0	29,0	2,3	0,3	0,3	100,0
36 – 45 lat	Osoby	250	38	278	88	49	397	63	4	0	1 174
	%	21,3	3,2	23,7	7,5	4,2	33,8	5,4	0,3	0,0	100,0
46 – 55 lat	Osoby	107	32	169	29	21	182	21	0	0	562
	%	19,0	5,7	30,1	5,2	3,7	32,4	3,7	0	0	100,0
56 lat i więcej	Osoby	9	11	11	1	1	14	5	0	0	52
	%	17,3	21,2	21,2	1,9	1,9	26,9	9,6	0	0	100,0
Ogółem	Osoby	1 321	399	1 337	468	132	1 286	141	13	19	5 149
	%	25,8	7,8	26,1	9,1	2,6	25,1	2,8	0,3	0,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Na pytanie o znajomość języka obcego większość respondentów wskazała na język angielski (40,6% wszystkich odpowiedzi) oraz język niemiecki (31,3%). Najmniej licznie respondenci wykazują się znajomością języków: norweskiego (8 osób i 0,1% wszystkich wskazań), szwedzkiego i greckiego (po 13 osób i 0,2%).

Tabela 11. Znajomość języków obcych wśród respondentów.

Język obcy	Liczba wskazań	%
Angielski	2 431	40,7
Niemiecki	1 874	31,4
Rosyjski	1 186	19,8
Francuski	198	3,3
Hiszpański	157	2,6
Włoski	79	1,3
Czeski	17	0,3
Grecki	13	0,2
Szwedzki	13	0,2
Norweski	8	0,1
Ogółem	5 976	100,0
Brak danych	10	
Razem	5 986	

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Zdecydowana większość osób wskazała na znajomość języka obcego w stopniu *slabym*, zarówno w mowie (47,4% wszystkich odpowiedzi na pytanie o stopień znajomości danego języka obcego), jak i w piśmie (54,1%) oraz w czytaniu (50,4%). Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby posiadające *średnią* znajomość języka obcego w mowie (29,5% osób), piśmie (25,7%) oraz czytaniu (25,8%).

Tabela 12. Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w mowie.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Bardzo dobry	294	4,9
Dobry	1 088	18,2
Średni	1 768	29,5
Słaby	2 839	47,4
Ogółem	5 989	100,0

Tabela 13. Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w piśmie.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Bardzo dobry	279	4,7
Dobry	933	15,6
Średni	1 538	25,7
Słaby	3 239	54,1
Ogółem	5 989	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Tabela 14. Stopień znajomości wśród respondentów języków obcych w czytaniu.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Bardzo dobry	366	6,1
Dobry	1 060	17,7
Średni	1 543	25,8
Słaby	3 020	50,4
Ogółem	5 989	100,0

Te same języki obce dominują wśród wskazań respondentów po zastosowaniu filtra, że znajomość danego języka powinna być w stopniu co najmniej dobrym w mowie, chociaż wówczas padło o ponad połowę mniej wskazań (2.836 w stosunku do 5.986).

Tabela 15. Znajomość języków obcych w stopniu co najmniej dobrym w mowie.

Język obcy	Liczba wskazań	%
Angielski	1 087	38,3
Niemiecki	1 023	36,1
Rosyjski	474	16,7
Francuski	122	4,3
Hiszpański	74	2,6
Włoski	32	1,1
Szwedzki	7	0,3
Grecki	5	0,2
Norweski	4	0,1
Czeski	3	0,1
Brak danych	5	0,2
Ogółem	2 836	100,0

Zliczając ilość języków obcych, których znajomość respondent posiada, można zauważyć, że 74,6% osób zna przynajmniej jeden język obcy, a 34,6% włada przynajmniej dwoma.

Tabela 16. Liczba znanych przez respondentów języków obcych.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Zero	1 310	25,4
Jeden	2 059	40,0
Dwa	1 416	27,5
Trzy	365	7,1
Ogółem	5 150	100,0

Większość osób rejestrujących się w bazie nie posiada znajomości żadnego języka obcego w stopniu dobrym, biorąc pod uwagę mowę (56,0%). Przynajmniej jeden język obcy w dobrym stopniu komunikacyjnym zna 44,0% respondentów, a przynajmniej dwa języki obce – 10,0%.

Tabela 17. Liczba znanych języków obcych w stopniu co najmniej dobrym w mowie.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Żaden	2 884	56,0
Jeden	1 750	34,0
Dwa	462	9,0
Trzy	54	1,0
Ogółem	5 150	100,0

Większość (53,0%) respondentów badania nie deklaruje posiadania znajomości obsługi komputera, a osoby, które mają taką umiejętność, najczęściej wskazują na obsługę pakietu Microsoft Office jako zakres obsługi (2.111 odpowiedzi i 50,4%), a rzadziej na obsługę komputera w środowisku internetowym (1.741 wskazań i 41,6%).

Tabela 18. Umiejętność obsługi komputera przez respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Nie	2 731	53,0
Tak	2 419	47,0
Ogółem	5 150	100,0

Tabela 19. Zakres obsługi komputera przez respondentów.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Microsoft Office	2 111	50,4
Internet	1 741	41,6
Inne	333	8,0
Ogółem	4 185	100,0

Większość osób rejestrujących się w bazie WUP w Toruniu jako poszukujący pracy za granicą posiada uprawnienie do kierowania pojazdami. Odpowiedź taką udzieliło 2.682 respondentów, co stanowi 52,1% całej próby.

Tabela 20. Prawo jazdy posiadane przez respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Posiada	2 682	52,1
Nie posiada prawa jazdy	2 468	47,9
Ogółem	5 150	100,0

4. Charakterystyka respondentów ze względu na doświadczenie zawodowe oraz status na rynku pracy.

Zdecydowana większość osób poszukujących pracy za granicą za pośrednictwem Wojewódzkiego Urzędu Pracy poprzednio pracowała. Odpowiedź taką udzieliło 4.239 respondentów, którzy stanowią 82,3% próby.

Tabela 21. Posiadane przez respondentów doświadczenie zawodowe.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Poprzednio pracujący	4 239	82,3
Dotychczas niepracujący	911	17,7
Ogółem	5 150	100,0

Dotychczas niepracujący stanowią 17,7% wszystkich respondentów. Największy odsetek przedstawicieli tej grupy znajduje się wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólne (30,8% osób legitymujących się tym poziomem wykształcenia) oraz wśród osób o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym (22,3% osób o tym wykształceniu).

Tabela 22. Osoby dotychczas niepracujące według wykształcenia.

Wykształcenie	Dotychczas nie pracujący		Ogółem	
	Osoby	%	Osoby	%
Podyplomowe	0	0	2	100,0
Wyższe magisterskie	56	16,3	343	100,0
Wyższe zawodowe (licencjat)	14	21,2	66	100,0
Pomaturalne/ policealne	22	18,8	117	100,0
Średnie ogólne	220	30,8	715	100,0
Średnie techniczne	209	16,7	1 253	100,0
Zasadnicze zawodowe	249	12,3	2 023	100,0
Gimnazjalne i poniżej	141	22,3	631	100,0
Ogółem	911	17,7	5 150	100,0

Na pytanie o branżę, w której respondenci poprzednio pracowali, większość osób odpowiadało, wskazując na *turystykę, hotelarstwo, gastronomię i handel* (24,2% wszystkich wskazań). Drugą, co do liczebności grupę odpowiedzi stanowią wskazania na *usługi i transport* (19,9% wszystkich odpowiedzi), a kolejną – na *budownictwo* (17,3%)³.

Tabela 23. Branża, w której respondenci pracowali.

Branża	Liczba wskazań	%
Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	2 014	24,2
Usługi i transport	1 653	19,9
Budownictwo	1 441	17,3
Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	1 168	14,0
Rolnictwo i leśnictwo	616	7,4
Edukacja i administracja	582	7,0
Służba zdrowia i opieka społeczna	288	3,5
Poligrafia	54	0,6
Informatyka i telekomunikacja	41	0,5
Inne	458	5,5
Ogółem	8 315	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Większość osób pracowała poprzednio jako *pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy* (30,1% wszystkich osób, które udzieliły odpowiedzi na to pytanie) lub jako *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (22,9%). Łącznie zarejestrowało się w bazie 300 osób (3,6%), które pracowały poprzednio jako *specjaliści*, 74 osoby (0,9%) należące do *średniego personelu w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia* oraz 50 osób (0,6%) pracujących jako *personel hotelowy*.

Porównując⁴ te dane z analogicznymi, przedstawionymi w przypadku zawodu wyuczonego, nasuwa się wniosek, że największą dysproporcję widać pomiędzy osobami wykształconymi

³ Branże zostały przedstawione zgodnie z klasyfikacją użytą w bazie CV.

⁴ Przedstawiona klasyfikacja w wielu miejscach różni się od klasyfikacji stworzonej na potrzeby zawodu wyuczonego. Nazwy zawodów wykonywanych wprowadzane są do bazy CV na potrzeby pośrednictwa pracy i nie uwzględniają poziomów wykształcenia zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, co sprawia, że przy osobie posiadającej wykształcenie np. średnie techniczne, jak i zasadnicze zawodowe widnieje ta sama nazwa zawodu. Zastosowanie w

w kierunku pracowników usług osobistych i sprzedawców (468 osób) a osobami pracującymi w tych zawodach (1.902 wskazań, które stanowiły 22,9% wszystkich odpowiedzi).

Tabela 24. Zawód wykonywany przez respondentów.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Specjaliści	300	3,6
Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	35	0,4
inżynierowie i pokrewni	29	0,3
Specjaliści nauk matematycznych, fizycznych i informatycznych	6	0,1
Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	23	0,3
Specjaliści ochrony zdrowia	12	0,1
Specjaliści nauk przyrodniczych	11	0,1
Specjaliści szkolnictwa	55	0,7
Pozostali specjaliści	148	1,8
kultury i sztuki	9	0,1
Do spraw ekonomicznych i zarządzania	69	0,8
nauk historycznych	5	0,1
nauk humanistycznych i filologicznych	28	0,3
nauk politologicznych	8	0,1
nauk prawnych i administracji	29	0,3
Inni specjaliści	39	0,5
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	74	0,9
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	12	0,1
Średni personel do spraw obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	814	9,8
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1 902	22,9
Pracownicy usług osobistych i ochrony	1 022	12,3
Kucharze i pokrewni	329	4,0
Pozostali pracownicy usług osobistych i ochrony	693	8,3
Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	880	10,6
Pracownicy rolni i leśni	616	7,4
Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy	2 499	30,1
Górnicy, pracownicy budowlani i stolarze	1 332	16,0
Górnicy	9	0,1
Pracownicy budowlani i stolarze	1 323	15,9
Pracownicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	818	9,8
Pracownicy zawodów precyzyjnych i pokrewni	35	0,4
Pozostali pracownicy przemysłowi	314	3,8

takich przypadkach Klasyfikacji Zawodów i Specjalności byłoby nadinterpretacją, ponieważ dana osoba może podjąć pracę poniżej nabytych w procesie wykształcenia kwalifikacji. Dlatego w kategoriach: pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy oraz operatorzy maszyn i urządzeń znajdują się zarówno osoby wykonujące swoje obowiązki na poziomie wykształcenia średniego technicznego, jak i zasadniczego zawodowego. Kategorie te zatem nie mogą być porównywane z analogicznymi, zastosowanymi w przypadku zawodu wyuczonego.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Pracownicy przemysłu odzieżowego	205	2,5
Pracownicy przetwórstwa spożywczego	109	1,3
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	740	8,9
Operatorzy maszyn i urządzeń	251	3,0
Monterzy maszyn i urządzeń	178	2,1
Kierowcy pojazdów i pokrewni	311	3,7
Inni technicy i średni personel	138	1,7
Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	1 023	12,3
Personel hotelowy	50	0,6
Żołnierze zawodowi	12	0,1
Własna działalność gospodarcza	130	1,6
Ogółem	8 310	100,0
Brak danych	5	
RAZEM	8 315	

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

W momencie rejestracji dokonywanej przez osoby w celu znalezienia zatrudnienia poza granicami kraju większość z nich była bezrobotna (63,6% osób). Dodatkowo 11,6% osób wówczas nie pracowało, choć nie byli oni zarejestrowani w ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Najmniejszą grupę stanowili emeryci i renciści (po 0,4% osób), rolnicy (1,4%), a w dalszej kolejności uczniowie i studenci (5,3%) i osoby pracujące (17,3%).

Tabela 25. Status na rynku pracy posiadany przez respondentów.

Wyszczególnienie	Osoby	%
Bezrobotni zarejestrowani	3 275	63,6
w tym z grupą inwalidzką	17	0,3
Pracujący	889	17,3
w tym z grupą inwalidzką	24	0,5
Niepracujący niezarejestrowani jako bezrobotni	599	11,6
w tym z grupą inwalidzką	4	0,1
Uczniowie i studenci	271	5,3
Rolnicy (ubezpieczeni w KRUS)	71	1,4
w tym z grupą inwalidzką	2	0,04
Emeryci	22	0,4
Renciści	23	0,4
Ogółem	5 150	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0.

Rolnicy oraz uczniowie i studenci częściej rejestrowali się w miesiącach od kwietnia do czerwca, niż w pozostałych częściach roku. W przypadku rolników proporcja ta wynosi 33,8%, a w przypadku uczniów i studentów 42,1%. W pozostałych grupach wyodrębnionych ze względu na

status posiadany na rynku pracy nie zauważono znaczących tendencji czasowych dokonywania rejestracji, choć drugi trymestr roku skupia ogólnie najwięcej rejestracji.

Tabela 26. Miesiąc rejestracji respondentów w bazie ze względu na posiadany status na rynku pracy.

Wyszczególnienie		Styczeń – marzec	Kwiecień – czerwiec	Lipiec – wrzesień	Październik – grudzień	Ogółem
Pracujący	Osoby	247	256	258	128	889
	%	27,8	28,8	29,0	14,4	100,0
Rolnicy (ubezpieczeni w KRUS)	Osoby	16	24	17	14	71
	%	22,5	33,8	23,9	19,7	100,0
Bezrobotni i niepracujący	Osoby	1 182	1 196	993	503	3 874
	%	30,5	30,9	25,6	13,0	100,0
Uczniowie i studenci	Osoby	90	114	51	16	271
	%	33,2	42,1	18,8	5,9	100,0
Emeryci i renciści	Osoby	11	15	12	7	45
	%	24,4	33,3	26,7	15,6	100,0
Ogółem	Osoby	1 546	1 605	1 331	668	5 150
	%	30,0	31,2	25,8	13,0	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

5. Poszukiwanie przez respondentów zatrudnienia za granicą.

Kraje, w których respondenci najczęściej poszukiwali pracy to: Wielka Brytania (21,7% wskazań), Niemcy (17,2%) oraz Hiszpania (16,9%). Znaczną grupę odpowiedzi stanowiły także wskazania na kraje Europejskie w ogóle (12,8%) oraz na Irlandię (10,9%). Najmniej wskazań padało na kraje, które wraz z Polską dołączyły do Unii Europejskiej w 2004 roku (od 0,02 odpowiedzi w przypadku Łotwy, Estonii i Słowacji do 0,5% w przypadku Cypru i Czech). Jedynym krajem Wspólnoty Europejskiej, który nie pojawił się w odpowiedziach jest Słowenia. Można zauważyć, że respondenci częściej poszukiwali pracy w krajach, które nie wprowadziły żadnych ograniczeń dla Polaków w dostępie do rynku pracy w momencie akcesji – w Wielkiej Brytanii, Irlandii i Szwecji. Wyjątkiem jest tu przypadek Grecji, na którą padło 76 wskazań (0,6%), mniej niż np. na Szwajcarię, w której ograniczenia w dostępie do tamtejszych rynków pracy należą do najbardziej restrykcyjnych w Europie. Wysoki odsetek wskazań na Niemcy i Hiszpanię można odnosić do częstych wyjazdów Polaków do tych krajów w celu podjęcia pracy sezonowej na zasadzie umów międzyrządowych.

Tabela 27. Kraj, w którym respondent poszukuje pracy.

Kraj	Liczba wskazań	%
Wielka Brytania	2 607	21,7
Niemcy	2 061	17,2
Hiszpania	2 029	16,9
Europa – w ogóle	1 539	12,8
Irlandia	1 306	10,9
Holandia	509	4,2
Szwecja	396	3,3
Francja	341	2,8
Norwegia	274	2,3
Włochy	253	2,1
Austria	108	0,9
Szwajcaria	91	0,8
Islandia	84	0,7
Grecja	76	0,6
Belgia	73	0,6
Dania	63	0,5
Cypr	58	0,5
Czechy	55	0,5
Finlandia	25	0,2
Portugalia	17	0,1
Węgry	8	0,1
Litwa	7	0,1
Malta	7	0,1
Polska	6	0,05
Luksemburg	5	0,04
Estonia	3	0,02
Słowacja	3	0,02
Łotwa	2	0,02
Ogółem	12 006	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Większość respondentów poszukiwało pracy w *rolnictwie i leśnictwie* (27,9% wszystkich wskazań) oraz *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (22,4%). Najmniej zgłoszeń zarejestrowano w branży informatycznej i telekomunikacyjnej (0,4%).

Tabela 28. Branża, w której respondent poszukuje pracy.

Branża	Liczba wskazań	%
Rolnictwo i leśnictwo	4 017	27,9
Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	3 215	22,4
Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	2 097	14,6
Budownictwo	2 087	14,5
Usługi i transport	1 620	11,3
Służba zdrowia i opieka społeczna	862	6,0
Inne	211	1,5
Edukacja i administracja	202	1,4
Informatyka i telekomunikacja	62	0,4
Ogółem	14 373	100,0

Pracujący najczęściej poszukiwali pracy w *rolnictwie i leśnictwie* (22,9% rejestrujących się pracujących wskazało na tę branżę), *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (18,6%) i *budownictwie* (18,4%), rolnicy – zdecydowanie w rolnictwie (45,5%), bezrobotni i niepracujący – w rolnictwie (29,4%) oraz *turystyce...* (21,4%), a uczniowie i studenci – zdecydowanie w branży turystycznej i handlowej (42,2%). Wśród odpowiedzi emerytów i rencistów dominowało *rolnictwo i leśnictwo* (21,4% odpowiedzi emerytów i rencistów), *usługi i transport* oraz *budownictwo* (po 17,9% wskazań)

Tabela 29. Branża, w której respondent szuka pracy według statusu na rynku pracy.

Wyszczególnienie		Służba zdrowia i opieka społeczna	Usługi i transport	Budownictwo	Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	Rolnictwo i leśnictwo	Edukacja i administracja	Informatyka i telekomunikacja	Inne	Ogółem
Pracujący	liczba	141	380	394	464	470	579	36	20	42	2 526
	%	5,6	15,0	15,6	18,4	18,6	22,9	1,4	0,8	1,7	100,0
Rolnicy	liczba	6	27	31	19	20	87	1	0	0	191
	%	3,1	14,1	16,2	9,9	10,5	45,5	0,5	0	0	100,0
Bezrobotni i niepracujący	liczba	622	1 137	1 584	1 507	2 336	3 135	138	40	157	10 656
	%	5,8	10,7	14,9	14,1	21,9	29,4	1,3	0,4	1,5	100,0
Uczniowie i studenci	liczba	84	51	53	89	365	186	21	2	9	860
	%	9,8	5,9	6,2	10,3	42,4	21,6	2,4	0,2	1,0	100,0
Emeryci i renciści	liczba	9	25	25	18	24	30	6	0	3	140
	%	6,4	17,9	17,9	12,9	17,1	21,4	4,3	0	2,1	100,0
Ogółem	liczba	862	1 620	2 087	2 097	3 215	4 017	202	62	211	14 373
	%	6,0	11,3	14,5	14,6	22,4	27,9	1,4	0,4	1,5	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Rozpatrując tę samą zmienną ze względu na wiek respondentów, można zauważyć, że osoby do 35 roku życia najczęściej wskazywały na *turystykę, hotelarstwo, gastronomię i handel* lub *rolnictwo i leśnictwo*, jako branże, w których poszukują pracy. Procent wskazań osób w wieku do

25 lat na branżę turystyczną i handlową był największy w tej kategorii wiekowej i wynosił 30,6%, podczas gdy wskazania na rolnictwo stanowiły 27,4% odpowiedzi. Wśród osób od 26 do 35 lat dominowały wskazania na rolnictwo (27,4% wskazań osób w tej kategorii wiekowej) oraz branżę turystyczną i handlową (21,1%). W kolejnych grupach wiekowych częściej wskazywano na *rolnictwo i leśnictwo* raz na *budownictwo*. Wśród osób w wieku od 36 do 45 lat dominowały odpowiedzi wskazujące na rolnictwo (30,7%) w stosunku do 17,9% wskazań, które padły na budownictwo. W grupie osób od 46 do 55 lat proporcje odpowiedzi dotyczących dwóch powyższych branż były wyrównane (26,9% w przypadku rolnictwa oraz 21,0% w przypadku budownictwa), a wśród osób powyżej 55 roku życia dominowały wskazania na budownictwo (31,9% odpowiedzi w stosunku do 13,9%, które dotyczyły rolnictwa).

Tabela 30. Branża, w której respondent szuka pracy według wieku.

Wyszczególnienie		Służba zdrowia i opieka społeczna	Usługi i transport	Budownictwo	Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	Rolnictwo i leśnictwo	Edukacja i administracja	Informatyka i telekomunikacja	Inne	Ogółem
18 - 25 lat	liczba	312	451	417	604	1 439	1 290	92	26	74	4 705
	%	6,6	9,6	8,9	12,8	30,6	27,4	2,0	0,6	1,6	100,0
26 - 35 lat	liczba	257	572	725	726	1 005	1 308	81	24	74	4 772
	%	5,4	12,0	15,2	15,2	21,1	27,4	1,7	0,5	1,6	100,0
36 - 45 lat	liczba	184	384	573	484	535	982	13	7	37	3 199
	%	5,8	12,0	17,9	15,1	16,7	30,7	0,4	0,2	1,2	100,0
46 - 55 lat	liczba	100	195	326	264	214	417	9	2	22	1 549
	%	6,5	12,6	21,0	17,0	13,8	26,9	0,6	0,1	1,4	100,0
56 lat i więcej	liczba	9	18	46	19	18	20	7	3	4	144
	%	6,3	12,5	31,9	13,2	12,5	13,9	4,9	2,1	2,8	100,0
Ogółem	liczba	862	1 620	2 087	2 097	3 211	4 017	202	62	211	14 369
	%	6,0	11,3	14,5	14,6	22,3	28,0	1,4	0,4	1,5	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0.

Kobiety rejestrujące się w bazie CV najczęściej poszukiwały pracy w *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (35,1% wskazań wśród kobiet) lub *rolnictwie i leśnictwie* (32,3%), podczas gdy mężczyźni najczęściej wskazywali na *budownictwo* (25,3% odpowiedzi wśród mężczyzn) oraz *rolnictwo i leśnictwo* (24,4%).

Tabela 31. Branża, w której respondent szuka pracy według płci.

Branża	Kobiety		Mężczyźni		Ogółem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Śłużba zdrowia i opieka społeczna	776	12,1	86	1,1	862	6,0
Usługi i transport	273	4,3	1 347	16,9	1 620	11,3
Budownictwo	74	1,2	2 013	25,3	2 087	14,5
Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	734	11,5	1 363	17,1	2 097	14,6
Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	2 248	35,1	967	12,1	3 215	22,4
Rolnictwo i leśnictwo	2 071	32,3	1 946	24,4	4 017	27,9
Edukacja i administracja	149	2,3	53	0,7	202	1,4
Informatyka i telekomunikacja	5	0,1	57	0,7	62	0,4
Inne	79	1,2	132	1,7	211	1,5
Ogółem	6 409	100,0	7 964	100,0	14 373	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Wskazania na *turystykę, hotelarstwo, gastronomię i handel* oraz *rolnictwo i leśnictwo* jako branże, w których respondenci poszukiwali pracy dominowały bez względu na poziom wykształcenia respondentów, choć w przypadku wykształcenia zasadniczego zawodowego oraz gimnazjalnego i niższego udział branży turystyczno – handlowej jest już niższy. We wszystkich grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia te dwie branże skupiają największą ilość odpowiedzi⁵. Można zauważyć jednak, że niektóre branże pojawiają się w odpowiedziach osób z danym wykształceniem częściej, niż wśród innych. Tak jest w przypadku *śłużby zdrowia i opieki społecznej* oraz *edukacji*, na którą wśród osób z wykształceniem wyższym oraz policealnym lub pomaturalnym padało więcej wskazań (w przypadku *śłużby zdrowia i opieki społecznej* – od 16,4% do 13,3% wskazań w poszczególnych grupach wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia), niż wśród osób z wykształceniem średnim, zasadniczym zawodowym lub niższym (analogicznie – od 8,3% do 2,9%). Odwrotna sytuacja występuje w przypadku branż; *usługi i transport* oraz *budownictwo*, na których odsetek wskazań w kategoriach osób z wykształceniem wyższym lub pomaturalnym/policealnym maksymalnie wyniósł 6,7%, podczas gdy w pozostałych kategoriach – 21,7%. Wyżej wspomniane zależności przedstawione zostały w Tabeli nr 34.

⁵ Wśród osób z wykształceniem podyplomowym proporcja osób poszukujących pracy w służbie zdrowia i opiece społecznej jest wysoka, jednakże ze względu na niewielką liczebność tej kategorii ogółem, obliczenia procentowe są niemiarodajne.

Tabela 32. Branża, w której respondent szuka pracy według wykształcenia.

Wyszczególnienie		Stażba zdrowia i opieka społeczna	Usługi i transport	Budownictwo	Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	Rolnictwo i leśnictwo	Edukacja i administracja	Informatyka i telekomunikacja	Inne	Ogółem
Podyplomowe	liczba	3	0	0	0	2	3	0	0	0	8
	%	37,5	0	0	0	25,0	37,5	0	0	0	100,0
Wyższe magisterskie	liczba	145	60	34	117	353	201	96	16	31	1 053
	%	13,8	5,7	3,2	11,1	33,5	19,1	9,1	1,5	2,9	100,0
Wyższe zawodowe	liczba	28	11	14	23	70	39	18	3	4	210
	%	13,3	5,2	6,7	11,0	33,3	18,6	8,6	1,4	1,9	100,0
Pomaturalne/ policealne	liczba	59	15	13	53	123	79	6	7	4	359
	%	16,4	4,2	3,6	14,8	34,3	22,0	1,7	1,9	1,1	100,0
Średnie ogólne	liczba	185	182	189	291	709	534	29	5	23	2 147
	%	8,6	8,5	8,8	13,6	33,0	24,9	1,4	0,2	1,1	100,0
Średnie techniczne	liczba	224	455	378	530	830	1	47	27	60	3 561
	%	6,3	12,8	10,6	14,9	23,3	28,4	1,3	0,8	1,7	100,0
Zasadnicze zawodowe	liczba	157	761	1 179	846	836	1	5	3	69	5 439
	%	2,9	14,0	21,7	15,6	15,4	29,1	0,1	0,1	1,3	100,0
Gimnazjalne i poniżej	liczba	61	136	280	237	292	568	1	1	20	1 596
	%	3,8	8,5	17,5	14,8	18,3	35,6	0,1	0,1	1,3	100,0
Ogółem	liczba	862	1 620	2 087	2 097	3	4	202	62	211	14
	%	6,0	11,3	14,5	14,6	22,4	27,9	1,4	0,4	1,5	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0.

Proporcje osób poszukujących zatrudnienia za granicą za pośrednictwem Urzędu nie różnią się znacząco pod względem miesiąca, w którym nastąpiła rejestracja danej osoby. We wszystkich kategoriach dominują branże: *rolnictwo i leśnictwo* oraz *turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel*, skupiając łącznie około połowy wskazań respondentów.

Tabela 33. Branża, w której respondent szuka pracy według miesiąca rejestracji w bazie CV.

Wyszczególnienie		Służba zdrowia i opieka społeczna	Usługi i transport	Budownictwo	Przemysł, przetwórstwo przemysłowe	Turystyka, hotelarstwo, gastronomia i handel	Rolnictwo i leśnictwo	Edukacja i administracja	Informatyka i telekomunikacja	Inne	Ogółem
Styczeń – marzec	liczba	216	481	625	568	850	1 222	41	10	70	4 083
	%	5,3	11,8	15,3	13,9	20,8	29,9	1,0	0,2	1,7	100,0
Kwiecień – czerwiec	liczba	287	434	621	680	1 053	1 263	72	21	55	4 486
	%	6,4	9,7	13,8	15,2	23,5	28,2	1,6	0,5	1,2	100,0
Lipiec – wrzesień	liczba	243	457	544	562	893	1 061	56	18	52	3 886
	%	6,3	11,8	14,0	14,5	23,0	27,3	1,4	0,5	1,3	100,0
Październik – grudzień	liczba	116	248	297	287	419	471	33	13	34	1 918
	%	6,0	12,9	15,5	15,0	21,8	24,6	1,7	0,7	1,8	100,0
Ogółem	liczba	862	1 620	2 087	2 097	3 215	4 017	202	62	211	14 373
	%	6,0	11,3	14,5	14,6	22,4	27,9	1,4	0,4	1,5	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Większość osób poszukiwała pracy w zawodach sklasyfikowanych⁶ jako *pracownicy rolni i leśni* (na tę kategorię padło 4.016 wskazań, które stanowiły 28,2% wszystkich odpowiedzi), *pracownicy usług osobistych i sprzedawcy* (3.191 odpowiedzi i 22,4%) oraz *pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy* (2.932 wskazań i 20,6%). Liczba respondentów, którzy w swoich odpowiedziach wskazali na poszukiwanie pracy za granicą jako *personel hotelowy* wyniosła 454 (3,2% wszystkich wskazań), jako *specjaliści* – 119 (0,8%), a jako *średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia* – 58 (0,4%).

⁶ Przedstawiona klasyfikacja odpowiada klasyfikacji stworzonej na potrzeby zawodu wykonywanego. Nazwy zawodów, w jakich dana osoba poszukuje pracy wprowadzane są do bazy CV na potrzeby pośrednictwa pracy i nie uwzględniają poziomów wykształcenia zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności. Zastosowanie w takich przypadkach Klasyfikacji Zawodów i Specjalności byłoby nadinterpretacją, ponieważ dana osoba może podjąć pracę poniżej nabytych w procesie wykształcenia kwalifikacji.

Tabela 34. Zawód, w jakim respondent szuka pracy.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Specjaliści	119	0,8
specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	39	0,3
inżynierowie i pokrewni	17	0,1
specjaliści nauk matematycznych, fizycznych i informatycznych	22	0,2
specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	16	0,1
specjaliści ochrony zdrowia	11	0,1
specjaliści nauk przyrodniczych	5	0,0
specjaliści szkolnictwa	24	0,2
pozostali specjaliści	39	0,3
kultury i sztuki	4	0,03
do spraw ekonomicznych i zarządzania	21	0,1
nauk humanistycznych i filologicznych	14	0,1
inni specjaliści	1	0,01
Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	58	0,4
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	6	0,04
Średni personel do spraw obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	233	1,6
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	3 191	22,4
pracownicy usług osobistych i ochrony	2 877	20,2
kucharze i pokrewni	793	5,6
pozostali pracownicy usług osobistych i ochrony	2 084	14,6
modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	314	2,2
Pracownicy rolni i leśni	4 016	28,2
Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy	2 932	20,6
Górnicy, pracownicy budowlani i stolarze	2 012	14,1
Górnicy	9	0,1
pracownicy budowlani i stolarze	2 003	14,1
pracownicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	697	4,9
pracownicy zawodów precyzyjnych i pokrewni	20	0,1
pozostali pracownicy przemysłowi	203	1,4
pracownicy przemysłu odzieżowego	86	0,6
pracownicy przetwórstwa spożywczego	117	0,8
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	731	5,1
operatorzy maszyn i urządzeń	252	1,8
monterzy maszyn i urządzeń	103	0,7
kierowcy pojazdów i pokrewni	376	2,6
Inni technicy i średni personel	11	0,1
Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	2 492	17,5
Personel hotelowy	454	3,2

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Własna działalność gospodarcza	8	0,1
Ogółem	14 251	100,0
Brak danych	122	
RAZEM	14 373	

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Pracownicy rolni i leśni, pracownicy usług osobistych i sprzedawcy oraz *pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy* skupiają znaczną część odpowiedzi na pytanie o poszukiwane zawody bez względu na wykształcenie respondentów. Można zauważyć jednak, że zainteresowanie zawodem *pracownika usług osobistych i sprzedawcy* maleje wraz z poziomem wykształcenia (ta kategoria skupia powyżej 30% wszystkich odpowiedzi osób z wykształceniem wyższym, pomaturalnym lub policealnym oraz średnim ogólnym⁷, a wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym – poniżej 20%), podczas gdy zainteresowanie pozostałymi dwiema kategoriami zawodowymi rośnie odwrotnie do poziomu wykształcenia. Wskazania na zainteresowanie pracą w charakterze *pracownika rolnego lub leśnego* stanowią poniżej 20% wszystkich odpowiedzi osób z wykształceniem wyższym⁸, od 20% do 30% – osób z wykształceniem pomaturalnym lub policealnym, średnim i zasadniczym zawodowym, a 35,5% wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym. Podobnie jest w przypadku zainteresowania pracą w kategorii: *pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy* (kategoria ta skupia do 10% odpowiedzi osób z wykształceniem wyższym oraz pomaturalnym lub policealnym, od 10% do 20% w przypadku osób z wykształceniem średnim, a powyżej 20% odpowiedzi osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz wykształceniem gimnazjalnym lub niższym).

Pracą w charakterze *specjalisty* zainteresowane są osoby z wykształceniem wyższym magisterskim (8,0% wszystkich odpowiedzi osób w tej grupie) oraz wyższym zawodowym (7,6%). Osoby z wykształceniem wyższym, pomaturalnym i policealnym oraz średnim częściej wskazywali na zainteresowanie pracą jako *personel hotelowy*, niż przedstawiciele innych grup wyodrębnionych ze względu na poziom wykształcenia. Wśród osób z wykształceniem wyższym magisterskim odsetek wskazań na *personel hotelowy* wyniósł 8,8% (była to trzecia co do liczebności grupa odpowiedzi), wśród osób z wykształceniem wyższym zawodowym, pomaturalnym i policealnym oraz średnim ogólnym – od 5% do 10%, a wśród osób z wykształceniem średnim technicznym, zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i niższym – poniżej 5%. Powyższe zależności prezentuje Tabela nr 39.

⁷ Odsetek wskazań osób z wykształceniem podyplomowym wynosi 62,5%, jednakże ze względu na niewielką liczebność odpowiedzi ogółem, obliczenia procentowe są niemiernodajne.

⁸ Odsetek wskazań osób z wykształceniem podyplomowym wynosi 37,5%, jednakże ze względu na niewielką liczebność odpowiedzi ogółem, obliczenia procentowe są niemiernodajne.

Tabela 35. Grupa zawodów, w jakiej respondent szuka pracy według wykształcenia.

Wyszczególnienie	Podyplomowe		Wyższe magisterskie		Wyższe zawodowe		Pomaturalne/ policealne		Średnie ogólne		Średnie techniczne		Zasadnicze zawodowe		Gimnazjalne i poniżej		Ogółem	
	liczba	%	Liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Specjaliści	0	0	84	8,0	16	7,6	4	1,1	5	0,2	7	0,2	2	0,0	1	0,1	119	0,8
Średni personel nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0	0	21	2,0	3	1,4	5	1,4	8	0,4	28	0,8	2	0,0	2	0,1	69	0,5
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0	0	0	0	0	0	1	0,3	0	0	4	0,1	1	0,02	0	0	6	0,04
Średni personel ds. obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	0	0	68	6,5	10	4,8	12	3,3	43	2,0	73	2,0	25	0,5	2	0,1	233	1,6
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	5	62,5	354	33,6	78	37,1	135	37,6	709	33,0	846	23,8	789	14,5	275	17,2	3 191	22,2
Pracownicy rolni i leśni	3	37,5	201	19,1	39	18,6	78	21,7	535	24,9	1 010	28,4	1 583	29,1	567	35,5	4 016	27,9
Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy	0	0	55	5,2	15	7,1	19	5,3	252	11,7	599	16,8	1 646	30,3	346	21,7	2 932	20,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	0	0	28	2,7	3	1,4	10	2,8	63	2,9	213	6,0	368	6,8	46	2,9	731	5,1
Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	0	0	133	12,6	29	13,8	63	17,5	380	17,7	636	17,9	926	17,0	325	20,4	2 492	17,3
Personel hotelowy	0	0	93	8,8	13	6,2	30	8,4	134	6,2	105	2,9	59	1,1	20	1,3	454	3,2
Własna działalność gospodarcza	0	0	1	0,1	1	0,5	0	0	0	0	4	0,1	2	0,04	0	0,0	8	0,1
Brak danych	0	0	15	1,4	3	1,4	2	0,6	18	0,8	36	1,0	36	0,7	12	0,8	122	0,8
Ogółem	8	100,0	1 053	100,0	210	100,0	359	100,0	2 147	100,0	3 561	100,0	5 439	100,0	1 596	100,0	14 373	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Odpowiedzi na pytanie o zawód, w jakim respondent poszukuje pracy nie wykazywały znaczących różnic ze względu na miesiąc rejestracji. Można zauważyć pewne tendencje w przypadku zainteresowania pracą w charakterze pracownika rolnego lub leśnego, które jest wyższe w pierwszej połowie roku, niż w drugiej. Odsetek wskazań na tę kategorię zawodową respondentów rejestrujących się w miesiącach od stycznia do marca wyniósł 29,9%, od kwietnia do czerwca – 28,2%, od lipca do września – 27,3%, a w miesiącach od października do grudnia – 24,6%.

Tabela 36. Zawód, w jakim respondent szuka pracy według miesiąca rejestracji.

Wyszczególnienie	Styczeń – marzec		Kwiecień – czerwiec		Lipiec – wrzesień		Październik–grudzień		Ogółem	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
Specjaliści	22	0,5	44	1,0	29	0,7	24	1,3	119	0,8
Średni personel nauk biologicznych i ochrony zdrowia	13	0,3	21	0,5	24	0,6	11	0,6	69	0,5
Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	3	0,1	2	0,04	1	0,03	0	0	6	0,04
Średni personel ds. obsługi biurowej, finansowej i pokrewnej	43	1,1	79	1,8	79	2,0	32	1,7	233	1,6
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	840	20,6	1 060	23,6	877	22,6	414	21,6	3 191	22,2
Pracownicy rolni i leśni	1 222	29,9	1 264	28,2	1 059	27,3	471	24,6	4 016	27,9
Pracownicy przemysłowi i rzemieślnicy	872	21,4	863	19,2	762	19,6	435	22,7	2 932	20,4
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	236	5,8	212	4,7	177	4,6	106	5,5	731	5,1
Inni robotnicy i pracownicy przy pracach prostych	646	15,8	768	17,1	730	18,8	348	18,1	2 492	17,3
Personel hotelowy	136	3,3	149	3,3	115	3,0	54	2,8	454	3,2
Własna działalność gospodarcza	3	0,1	2	0,04	2	0,1	1	0,1	8	0,1
Brak danych	47	1,2	22	0,5	31	0,8	22	1,1	122	0,8
Ogółem	4 083	100,0	4 486	100,0	3 886	100,0	1 918	100,0	14 373	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Większość osób poszukuje pracy za granicą *na sezon*. Na tę odpowiedź wskazało 2.433 osoby, co stanowiło 37,8% wszystkich wskazań. Drugą co do liczebności grupę odpowiedzi stanowiły wskazania na pracę *bez limitu* (37,4% wszystkich wskazań). Najmniej osób odpowiedziało, że poszukuje pracy *na rok* – 1.590 respondentów, co stanowiło 24,7% wszystkich wskazań.

Tabela 37. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę.

Wyszczególnienie	Liczba wskazań	%
Sezon	2 433	37,8
Rok	1 590	24,7
Bez limitu	2 407	37,4
Ogółem	6 430	100,0
Brak danych	617	
Razem	7 047	

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0.

Osoby pracujące oraz emeryci i renciści częściej poszukiwali pracy na okres *bez limitu* (45,1% odpowiedzi osób pracujących oraz 47,6% – emerytów i rencistów), a rolnicy oraz uczniowie i studenci – *na sezon* (47,8% odpowiedzi rolników i 67,2% – uczniów i studentów). Osoby bezrobotne i niepracujące odpowiadały, że poszukują pracy *na sezon* (38,5% odpowiedzi osób bezrobotnych i niepracujących) albo na okres *bez limitu* (36,7%).

Tabela 38. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według statusu na rynku pracy.

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
Pracujący	liczba	331	325	539	1 195
	%	27,7	27,2	45,1	100,0
Rolnicy	liczba	33	14	22	69
	%	47,8	20,3	31,9	100,0
Bezrobotni i niepracujący	liczba	1 852	1 193	1 762	4 807
	%	38,5	24,8	36,7	100,0
Uczniowie i studenci	liczba	199	43	54	296
	%	67,2	14,5	18,2	100,0
Emeryci i renciści	liczba	18	15	30	63
	%	28,6	23,8	47,6	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 590	2 407	6 430
	%	37,8	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Respondenci w wieku od 18 do 25 lat częściej poszukiwali pracy *na sezon* (44,8% wszystkich odpowiedzi osób w tej kategorii wiekowej), osoby w wieku 26 – 45 lat – *na sezon* (35,5% w kategorii 26 – 35 lat oraz 35,9% w kategorii 36 – 45 lat) lub *bez limitu* (39,1% w kategorii 26 – 35 lat oraz 38,8% w kategorii 36 – 45 lat), a osoby w wieku 46 lat i więcej – na okres *bez limitu* (44,0% wszystkich wskazań w kategorii 46 – 55 lat oraz 45,1% – w kategorii 56 lat i więcej).

Tabela 39. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według wieku.

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
18 – 25 lat	liczba	895	463	638	1 996
	%	44,8	23,2	32,0	100,0
26 – 35 lat	liczba	757	541	832	2 130
	%	35,5	25,4	39,1	100,0
36 – 45 lat	liczba	539	379	583	1 501
	%	35,9	25,2	38,8	100,0
46 – 55 lat	liczba	225	184	321	730
	%	30,8	25,2	44,0	100,0
56 lat i więcej	liczba	17	22	32	71
	%	23,9	31,0	45,1	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 589	2 406	6 428
	%	37,9	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Kobiety rejestrujące się w bazie CV Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu znacznie częściej poszukiwały pracy *na sezon* (50,3% wszystkich odpowiedzi kobiet), a mężczyźni – na okres *bez limitu* (45,4% odpowiedzi mężczyzn).

Tabela 40. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według płci.

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
Kobiety	liczba	1 457	634	803	2 894
	%	50,3	21,9	27,7	100,0
Mężczyźni	liczba	976	956	1 604	3 536
	%	27,6	27,0	45,4	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 590	2 407	6 430
	%	37,8	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Mieszkańcy miast częściej poszukiwali pracy na okres *bez limitu* (40,2% wskazań mieszkańców miast), podczas gdy mieszkańcy wsi – *na sezon* (44,7% odpowiedzi mieszkańców wsi).

Tabela 41. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według miejsca zamieszkania (miasto/wieś).

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
Miasto	liczba	1 563	1 119	1 802	4 484
	%	34,9	25,0	40,2	100,0
Wieś	liczba	870	471	605	1 946
	%	44,7	24,2	31,1	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 590	2 407	6 430
	%	37,8	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Okres, na jaki respondent poszukiwał zatrudnienia za granicą różnicuje się ze względu na poziom wykształcenia. Osoby z wykształceniem wyższym magisterskim częściej poszukiwały pracy na okres *bez limitu* (42,1% wszystkich odpowiedzi osób z wykształceniem wyższym), wyższym zawodowym – *na sezon* (36,8%), pomaturalnym lub policealnym – *na sezon* (37,1%) lub na okres *bez limitu* (36,5%), średnim ogólnym – *na sezon* (46,6%), średnim technicznym – na okres *bez limitu* (37,7%) lub *na sezon* (37,6%), zasadniczym zawodowym – na okres *bez limitu* (40,0%), a gimnazjalnym i niższym – *na sezon* (42,2%).

Tabela 42. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według wykształcenia.

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
Podyplomowe	liczba	2	2	2	6
	%	33,3	33,3	33,3	100,0
Wyższe magisterskie	liczba	138	110	180	428
	%	32,2	25,7	42,1	100,0
Wyższe zawodowe	liczba	32	29	26	87
	%	36,8	33,3	29,9	100,0
Pomaturalne/ policealne	liczba	59	42	58	159
	%	37,1	26,4	36,5	100,0
Średnie ogólne	liczba	405	195	269	869
	%	46,6	22,4	31,0	100,0
Średnie techniczne	liczba	592	389	594	1 575
	%	37,6	24,7	37,7	100,0
Zasadnicze zawodowe	liczba	879	640	1 014	2 533
	%	34,7	25,3	40,0	100,0
Gimnazjalne i poniżej	liczba	326	183	264	773
	%	42,2	23,7	34,2	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 590	2 407	6 430
	%	37,8	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Osoby rejestrujące się w bazie w miesiącach od stycznia do czerwca częściej poszukiwali zatrudnienia za granicą *na sezon*, niż na okres dłuższy. Odpowiedź taka stanowiła 40,1% wszystkich wskazań osób rejestrujących się w pierwszym trymestrze roku oraz 39,3% – osób rejestrujących się od kwietnia do czerwca. Respondenci dokonujący rejestracji w drugim półroczu częściej natomiast poszukiwali pracy na okres *bez limitu* (39,3% wszystkich odpowiedzi osób rejestrujących się od lipca do września oraz 39,7% wskazań osób dokonujących rejestracji w ostatnim trymestrze roku).

Tabela 43. Okres, na jaki respondent chciałby podjąć pracę według miesiąca rejestracji.

Wyszczególnienie		Sezon	Rok	Bez limitu	Ogółem
Styczeń – marzec	liczba	810	485	724	2 019
	%	40,1	24,0	35,9	100,0
Kwiecień – czerwiec	liczba	781	479	727	1 987
	%	39,3	24,1	36,6	100,0
Lipiec – wrzesień	liczba	558	393	616	1 567
	%	35,6	25,1	39,3	100,0
Październik – grudzień	liczba	284	233	340	857
	%	33,1	27,2	39,7	100,0
Ogółem	liczba	2 433	1 590	2 407	6 430
	%	37,8	24,7	37,4	100,0

* Ze względu na zaokrąglenia, suma poszczególnych liczb nie równa się 100,0%.

Na pytanie, od kiedy respondent jest gotów podjąć pracę, większość (4.485 osób, co stanowiło 87,1% wszystkich respondentów) odpowiadało: *od zaraz*. Najmniej osób było gotowych podjąć pracę po upływie czterech (49 osób i 1,0%) lub pięciu miesięcy (95 osób i 1,8%).

Tabela 44. Od kiedy respondent jest gotowy podjąć pracę?

Wyszczególnienie	Osoby	%
Od zaraz	4 485	87,1
Za miesiąc	246	4,8
Za dwa miesiące	140	2,7
Za trzy miesiące	135	2,6
Za cztery miesiące	49	1,0
Za pięć miesięcy	95	1,8
Ogółem	5 150	100,0

III. PODSUMOWANIE

- Większość osób poszukujących pracy za granicą kraju to osoby młode. Nie więcej, niż 35 lat ma 65,3% wszystkich osób, które odpowiedziały na pytanie o wiek.
- Ponad połowa (54,2%) osób zainteresowanych zinstytucjonalizowanym poszukiwaniem pracy za granicą stanowią mężczyźni. Zarejestrowało się ich w bazie o 430 osób (8,35%) więcej, niż kobiet.
- Zatrudnienia za granicą poszukiwało ponad dwukrotnie więcej osób zamieszkałych w mieście (68,2% wszystkich respondentów), niż na wsi (31,2%).
- Największą grupę osób poszukujących pracy za granicą stanowią osoby posiadające wykształcenie zasadnicze zawodowe. W bazie CV Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu zarejestrowały się 2.023 takie osoby, co stanowi 39,3% całej próby. Drugą pod względem liczebności grupę stanowią osoby posiadające wykształcenie średnie techniczne – 1.253 osoby, 24,3% wszystkich rejestracji. Najmniej liczebnie występują osoby z wykształceniem podyplomowym (0,04%), wyższym zawodowym (1,3%) oraz pomaturalnym bądź policealnym (2,3%).

5. Zdecydowana większość osób poszukujących pracy za granicą posiada doświadczenie zawodowe. Poprzednio pracowało 4.239 respondentów badania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Toruniu, którzy stanowią 82,3% próby.
6. Można zauważyć, że 74,6% osób zna przynajmniej jeden język obcy, a 34,6% włada przynajmniej dwoma. Jednakże badanie wykazało, że większość osób rejestrujących się w bazie nie posiada znajomości żadnego języka obcego w stopniu dobrym, biorąc pod uwagę mowę (56,0%). Większość respondentów wskazała na język angielski (40,6% wszystkich odpowiedzi) oraz język niemiecki (31,3%). Najmniej licznie respondenci wykazują się znajomością języków: norweskiego (8 osób i 0,1% wszystkich wskazań), szwedzkiego i greckiego (po 13 osób i 0,2%).
7. Najwięcej osób rejestrujących się w bazie pochodzi z Torunia oraz powiatu toruńskiego (łącznie 1.034 osoby, co stanowiło 20,1% wszystkich respondentów). Najmniej licznie rejestrowały się osoby zamieszkałe w powiecie radziejowskim i świeckim (odpowiednio 0,3% i 0,6% respondentów).
8. Osoby dotychczas niepracujące stanowią 17,7% wszystkich osób rejestrujących się jako poszukujący zatrudnienia za granicą. Największy odsetek dotychczas niepracujących znajduje się wśród osób posiadających wykształcenie średnie ogólne (30,8% osób legitymujących się tym poziomem wykształcenia) oraz wśród osób o wykształceniu gimnazjalnym lub niższym (22,3% osób o tym wykształceniu).
9. W momencie rejestracji dokonywanej przez osoby w celu znalezienia zatrudnienia poza granicami kraju większość z nich była bezrobotna (63,6% osób). Dodatkowo 11,6% osób wówczas nie pracowało, choć nie byli oni zarejestrowani w ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Najmniejszą grupę stanowili emeryci i renciści (po 0,4% osób), oraz rolnicy (1,4%).
10. Kraje, w których najczęściej poszukiwano pracy to: Wielka Brytania (21,7% wskazań), Niemcy (17,2%) oraz Hiszpania (16,9%). Znaczną grupę odpowiedzi stanowiły także wskazania na kraje europejskie w ogóle (12,8%) oraz na Irlandię (10,9%). Najmniej wskazań padało na kraje, które wraz z Polską dołączyły do Unii Europejskiej w 2004 roku (od 0,02 odpowiedzi w przypadku Łotwy, Estonii i Słowacji do 0,5% w przypadku Cypru i Czech).
11. Większość osób poszukiwało pracy w *rolnictwie i leśnictwie* (27,9% wszystkich wskazań oraz *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (22,4%). Najmniej zgłoszeń zarejestrowano w branży informatycznej i telekomunikacyjnej (0,4%).
12. Kobiety rejestrujące się w bazie CV najczęściej poszukiwały pracy w *turystyce, hotelarstwie, gastronomii i handlu* (35,1% wskazań wśród kobiet) lub *rolnictwie i leśnictwie* (32,3%), podczas gdy mężczyźni najczęściej wskazywali na *budownictwo* (25,3% odpowiedzi wśród mężczyzn) oraz *rolnictwo i leśnictwo* (24,4%).
13. Większość osób poszukuje pracy za granicą *na sezon*. Na tę odpowiedź wskazały 2.433 osoby, co stanowiło 37,8% wszystkich wskazań. Drugą co do liczebności grupę odpowiedzi stanowiły wskazania na pracę *bez limitu* (37,4% wszystkich wskazań). Najmniej osób odpowiedziało, że poszukuje pracy *na rok* – 1.590 respondentów, co stanowiło 24,7% wszystkich wskazań.
14. Na okres *bez limitu* częściej poszukiwały pracy osoby pracujące oraz emeryci i renciści (45,1% odpowiedzi osób pracujących oraz 47,6% – emerytów i rencistów), osoby w wieku 46 lat i więcej (44,0% wszystkich wskazań w kategorii *46 – 55 lat* oraz 45,1% – w kategorii *56 lat i więcej*), mężczyźni (45,4% odpowiedzi mężczyzn) oraz mieszkańcy miast (40,2% wskazań mieszkańców miast). Na sezon częściej natomiast poszukiwali pracy rolnicy oraz uczniowie i studenci (47,8% odpowiedzi rolników i 67,2% – uczniów i studentów), respondenci w wieku

od 18 do 25 lat (44,8% wszystkich odpowiedzi osób w tej kategorii wiekowej), kobiety (50,3% wszystkich odpowiedzi kobiet) oraz mieszkańcy wsi (44,7% odpowiedzi mieszkańców wsi).

IV. CONCLUSIONS

1. Most of people searching for a job beyond Polish labour market are young. 65.3% of all persons who answered to the question about age had 35 years or less.
2. Majority (54.2%) of people interested in institutionalised searching for a job abroad are men. There had been by 430 of them (8.35%) more than women registered in the database.
3. There had been twice as many people living in cities (68.2% of all respondents), searching for a job abroad as people living in rural areas (31.2%).
4. The biggest group among persons searching for a job abroad consists of persons with vocational education. There had been 2,023 such persons registered in the Voivodship Labour Office's CV database, which accounts for 39.3% of the sample. Second big group consists of persons having technical education – 1,253 persons, 24.3% of all registered. The fewest persons have post-graduate education (0.04%), tertiary vocational education (1,3%) and also post-secondary education (2,3%).
5. The definite majority of people searching for a job abroad are persons with some vocational experience. There are 4,239 persons that have worked previously, what accounts for 82.3% of the sample.
6. 74.6% of persons under the research know at least one foreign language and 34.6% of them speak at least two foreign languages. However, the research showed that most of people searching for a job abroad don't have good knowledge of any foreign spoken language (56.0%). Most of persons taking part in the research pointed English (40.6% of all answers) and German (31.3%). The fewest people know: Norwegian (8 persons and 0.1% of all answers), Swedish and Greek (13 persons and 0.2% each).
7. The most people registering in the database come from Toruń and toruński powiat (1,034 persons in total that accounts for 20.1% of all respondents). The fewest people that had been registered in the database come from radziejowski powiat and świecki powiat (adequately 0.3% and 0.6% of all respondents).
8. Persons previously not employed accounted for 17.7% of all persons registered as searching for a job abroad. The highest percentage of the previously not employed occurred among people with general secondary education (30.8% of persons with this level of education) and also among persons with basic education or lower (22.3% of persons with this level of education).
9. In the time of making the registration most of persons searching for a job beyond Poland were unemployed (63.6% of all persons under study). In addition 11.6% of all persons under the research didn't work then, although they were not registered in the powiat labour offices as the unemployed. The least group consisted of pensioners and old age pensioners (0.4% each) and also farmers (1.4%).
10. Countries, which people had searched for work in were: United Kingdom (21.7% of all answers), Germany (17.2%) and Spain (16.9%). Quite big groups of answers consisted of points for European countries at all (12.8%) and for Ireland (10.9%). The least answers pointed countries that joined the European Union with Poland in 2004 (from 0.02% of all answers for Latvia, Estonia and Slovakia to 0.5% for Cyprus and Czech Republic).

11. Most of people had been searching for a job in *agricultural and forestry* sector (27.9% of all answers and also in *tourism, hotels, food service and trade* (22.4%). The least applications had been registered for computer and telecommunication sector (0.4%).
12. Women registering in the CV database had been searching most frequently for a job in *tourism, hotels, food service and trade* (35.1% of all answers given by women) or in *agricultural and forestry* sector (32.3%), while men most frequently pointed *construction* (25.3% of all answers among men) and also *agricultural and forestry* sector (24.4%).
13. Most people search for a job abroad *for a season*. 2,433 persons had pointed this answer, which accounted for 37.8% of all points. Second big group of answers consists of searching for a job *without time limit* (37.4% of all answers). The fewest people answered that, they are looking for a job *for a year time* – 1,590 of all persons under study, which accounts for 24.7% of all points.
14. People searching for a job *without time limit* were mainly working people and pensioners (45.1% of all answers given by working persons and 47.6% - by pensioners), persons aged 46 and more (44.0% of all answers in the category *aged 46 – 55* and 45.1% - in the category *aged 56 and more*), men (45.4% of all answers given by men) and also persons living in cities (40.2% of all answers among persons living in cities). Persons searching for a job *for a season* however are farmers and students (47.8% of answers given by farmers and 67.2% - by students), persons aged from 18 to 25 years (44.8% of all answers in this age category), women (50.3% of answers given by women) and also people living in rural areas (44.7% of all answers of people living in rural areas).